

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В.І. ВЕРНАДСЬКОГО
Навчально-науковий гуманітарний інститут
Кафедра комп'ютерних та інформаційних технологій**

Ю.О. Дорошенко

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПСИХОЛОГІЇ

***Методичні рекомендації для підготовки до практичних занять та
самостійної роботи***

для здобувачів вищої освіти зі спеціальності С4 Психологія

Київ – 2025 рік

РОЗРОБНИК: доктор технічних наук, професор Юрій ДОРОШЕНКО

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри комп'ютерних та інформаційних технологій, наук Протокол № 1 від 26.08.2025

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Опис навчальної дисципліни	5
2. Структура навчальної дисципліни	6
3. Зміст навчальної дисципліни	7
4. Індивідуальні завдання.	11
5. Рекомендації щодо складання термінологічного словника, написання есе, рефератів, доповідей, тез	12
6. Критерії та система оцінювання результатів навчання	16
7. Рекомендовані джерела інформації	18
Додатки	20

ВСТУП

Методичні рекомендації для підготовки до семінарських занять та самостійної роботи розроблені з метою допомоги у самостійній роботі здобувача з вивчення дисципліни «Інформаційні технології у психології».

При опрацюванні матеріалу для формування відповідних компетентностей з напрямку подолання конфліктів та управління конфліктними ситуаціями здобувач повинен:

- чітко розуміти мету та суть отриманого завдання;
- розібрати та проаналізувати конспект лекцій та рекомендовану літературу;
- визначити та надати аргументовані відповіді на поставлені питання;
- виконати поставлені завдання;
- виокремити перелік питань, що потребують додаткового опрацювання чи пояснення викладача.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вивчення цієї дисципліни дає змогу здобувачам вищої освіти світоглядно ознайомитися з сучасними підходами щодо цифровізації психологічної діяльності, ознайомитися з можливостями та здобути початкові уміння, навички і практичний досвід використання сучасних інформаційних технологій з відповідними програмними засобами у діяльності психолога.

Метою навчальної дисципліни «Інформаційні технології у психології» є опрацювання формування уявлень про можливості використання сучасних інформаційних технологій у професійній діяльності психолога; практичне ознайомлення з програмними засобами підтримки дослідницько-діагностичної, просвітницької, профілактичної та корекційно-розвивальної роботи психолога; інформаційна підтримка діяльності психолога, забезпечення його професійного спілкування та самопрезентації.

Вивчення курсу дає можливість набути загальні та фахові компетентності.

Очікувані програмні результати навчання за дисципліною (за освітньою програмою):

ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПР8. Презентувати результати власних досліджень усно/письмово для фахівців і нефаківців.

ПР15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Загальні та спеціальні компетентності, що формуються в процесі вивчення дисципліни:

ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

СК 4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

СК6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.

СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Інтегральна компетентність, що формується в процесі вивчення дисципліни - здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.

2. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН)

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин										
	Денна форма						Заочна форма				
	Ус бог о	у тому числі					у тому числі				
		Л	П	С	Ла би	СР	Л	П р	С	Л б	С Р
1	2	3	4	5	6	7	9	1 0	11	1 2	13
Модуль 1. Інформаційні технології і програмні засоби загального призначення у практичній діяльності психолога											
<u>Тема 1.</u> Вступ до навчальної дисципліни. Мета і Завдання. Загальні відомості про інформатику та інформаційні технології в психології. Конспектування. Глосарій. Поняття, види та властивості інформації. Інформаційні процеси. Інформаційні технології. Інформаційна система. Операційна і файлова системи. Ресурсні та технологічні можливості мережі Інтернет. Основи комп'ютерної графіки.	18	2	4			12	0, 5	1			16 ,5
<u>Тема 2.</u> Інформаційні технології та програмні засоби створення й опрацювання текстових документів. Стандартизація текстових документів. Форматування і модальність текстів.	18	2	4			12	0, 5	1			16 ,5
<u>Тема 3.</u> Електронні таблиці та бази даних. Інструментальне програмування та розробка спеціалізованих калькуляторів засобами електрон-них таблиць.	18	2	4			12	0, 5	1			16 ,5
<u>Тема 4.</u> Комп'ютерні презентації. Мультимедійні та гіпермедійні документи. Цифрові презентаційні засоби особистості.	18	2	4			12	0, 5	1			16 ,5
РАЗОМ годин	72	8	1 6		-	48	4	2	4	-	11 0

Модуль 2. Професійно-орієнтовані інформаційні технології і програмні засоби у психологічних дослідженнях, у психодіагностиці та у професійній і особистісній презентації.											
Тема 5. Цифровізація діяльності психолога, психологічних досліджень та психодіагностики	18	2	4			12	0,5	1			16,5
РАЗОМ годин	18	2	4			12	0,5	1			16,5
УСЬОГО годин	90	10		20		60	2,5	5			82,5
кредитів	3										
Підсумковий (семестровий) контроль	ЗАЛІК										

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1. Інформаційні технології і програмні засоби загального призначення у практичній діяльності психолога

Тема 1. Вступ до навчальної дисципліни. Мета і Завдання. Загальні відомості про інформатику та інформаційні технології в психології.

Лекція на тему: Вступ до навчальної дисципліни. Мета і Завдання. Загальні відомості про інформатику та інформаційні технології в психології.

Питання, що висвітлюються:

1. Конспектування та Глосарій: Методи ефективного конспектування та ведення термінологічного словника (глосарія) в епоху цифрових технологій.
2. Поняття, види та властивості інформації: Дані, знання та інформація. Специфіка психологічної інформації (конфіденційність, валідність, надійність).
3. Інформаційні процеси: Збирання, передавання, накопичення, обробка та зберігання даних у психологічній практиці.
4. Інформаційні технології та система: Поняття ІТ. Структура інформаційної системи (апаратне та програмне забезпечення).
5. Операційна і файлова системи: Огляд сучасних ОС (Windows, macOS, Linux, Android/iOS). Організація файлового простору психолога: ієрархія, неймінг, архівація.
6. Ресурсні та технологічні можливості мережі Інтернет: Пошукові системи (Google Scholar, PubMed), хмарні сховища (Google Drive, OneDrive), безпека в мережі.
7. Основи комп'ютерної графіки: Растрова та векторна графіка. Формати графічних файлів, що використовуються у психодіагностичних методиках (стимульний матеріал).

Практичне заняття на тему: Вступ до навчальної дисципліни. Операційна і файлова системи. Ресурсні та технологічні можливості мережі Інтернет. Основи комп'ютерної графіки.

Питання до обговорення:

- Налаштування інтерфейсу операційної системи для ефективної роботи.
- Робота з файловою системою: створення каталогів, пошук файлів, атрибути файлів, резервне копіювання даних клієнтів.
- Ефективний пошук наукової психологічної інформації: використання логічних операторів та фільтрів.
- Створення та редагування простих графічних об'єктів для презентацій та роздаткових матеріалів.
- Етичні норми роботи з інформацією в Інтернеті (плагіат, авторське право).

Самостійна робота за напрямом: Вступ до навчальної дисципліни. Мета і Завдання. Загальні відомості про інформатику та інформаційні технології в психології.

Опрацювання літературних джерел, написання опорно-логічної схем для захисту та підготовка презентації за питаннями:

1. Історія розвитку інформаційних технологій та їх проникнення в психологію.
2. Захист персональних даних у роботі психолога: законодавчі аспекти (GDPR, Закон України «Про захист персональних даних»).
3. Хмарні технології: порівняльний аналіз сервісів для зберігання даних.
4. Типологія графічних форматів та їх застосування у проєктивних методиках.

Література: 2, 3, 4, 5; Додаткова: 4, 5. Інформ. ресурси: 1, 3.

Тема 2. Інформаційні технології та програмні засоби створення й опрацювання текстових документів. Стандартизація текстових документів. Форматування і модальність текстів.

Лекція на тему: Інформаційні технології та програмні засоби створення й опрацювання текстових документів. Стандартизація текстових документів. Форматування і модальність текстів.

Питання, що висвітлюються:

1. Текстові процесори: Огляд сучасного ПЗ (Microsoft Word, Google Docs, LibreOffice Writer). Функціональні можливості.
2. Структура документа: Розділи, колонтитули, посилання, автоматичний зміст.
3. Стандартизація: Вимоги до оформлення наукових робіт (ДСТУ) та психологічних висновків. Оформлення списку літератури (APA style).
4. Форматування і модальність: Стили, шрифтове оформлення, недруковані символи. Робота з таблицями та графічними об'єктами в тексті.
5. Рецензування та спільна робота: Режим виправлень, коментарі, порівняння версій документів.

Практичне заняття на тему: Інформаційні технології та програмні засоби

створення й опрацювання текстових документів. Інтерфейс. Шаблони. Стандартизація текстових документів. Складові текстів. Форматування і модальність текстів.

Питання до обговорення:

- Створення шаблону «Психологічна характеристика» або «Протокол консультації» з використанням форм.
- Автоматизація бібліографії: використання вбудованих засобів Word та менеджерів цитувань (Zotero/Mendeley).
- Верстка складних документів: розриви розділів, нумерація сторінок, робота зі стилями заголовків.
- Вставка та форматування діаграм і таблиць результатів тестування у текст звіту.

Самостійна робота за темою: Інформаційні технології та програмні засоби створення й опрацювання текстових документів. Стандартизація текстових документів. Форматування і модальність текстів.

Завдання: Розробити та оформити зразок фахової статті або психологічного висновку з дотриманням усіх вимог форматування (стилі, зміст, література).

Питання для вивчення:

1. Використання макросів для автоматизації рутинних дій у текстових редакторах.
2. Особливості оптичного розпізнавання тексту (OCR) для оцифрування паперових анкет (ABBYY FineReader тощо).

Література: 2, 3, 5; Додаткова: 1. Інформ. ресурси: 1, 4.

Тема 3. Електронні таблиці та бази даних. Інструментальне програмування та розробка спеціалізованих калькуляторів засобами електронних таблиць.

Лекція на тему: Електронні таблиці та бази даних. Інструментальне програмування та розробка спеціалізованих калькуляторів засобами електронних таблиць.

Питання, що висвітлюються:

1. Табличні процесори (Excel/Google Sheets): Типи даних, адресація комірок (відносна, абсолютна, мішана).
2. Бази даних: Поняття бази даних (БД) та системи управління базами даних (СУБД). Структура «клієнтської бази» психолога.
3. Математична обробка даних: Використання статистичних функцій (AVERAGE, STDEV, CORREL) для аналізу результатів тестування.
4. Інструментальне програмування: Логічні функції (IF, AND, OR), умовне форматування для візуалізації відхилень від норми.
5. Візуалізація даних: Побудова діаграм (гістограми, кореляційні поля) для відображення динаміки психологічних змін.

Практичне заняття на тему: Електронні таблиці та бази даних.

Інструментальне програмування та розробка спеціалізованих калькуляторів

засобами електронних таблиць.

Питання до обговорення:

- Створення електронного журналу обліку клієнтів (сортування, фільтрація даних).
- Розробка автоматизованого бланка (калькулятора) для обробки результатів психологічного тесту (наприклад, опитувальник Айзенка чи Спілбергера).
- Розрахунок основних статистичних показників групи досліджуваних.
- Побудова "Психологічного профілю особистості" за допомогою пелюсткової діаграми.

Самостійна робота за темою: Електронні таблиці та бази даних.

Інструментальне програмування та розробка спеціалізованих калькуляторів засобами електронних таблиць.

Завдання: Створити базу даних у Excel та провести кореляційний аналіз між двома змінними.

Питання для вивчення:

1. Зведені таблиці (Pivot Tables) для аналізу великих масивів соціологічних/психологічних даних.
2. Основи роботи з Google Forms: створення опитувань та автоматичний експорт відповідей у таблиці.
3. Захист даних в електронних таблицях (паролі на аркуші та книги).

Література: 5, 6; Додаткова: 2, 3. Інформ. ресурси: 5.

Тема 4. Комп'ютерні презентації. Мультимедійні та гіпермедійні документи. Цифрові презентаційні засоби особистості.

Лекція на тему: Комп'ютерні презентації. Мультимедійні та гіпермедійні документи. Цифрові презентаційні засоби особистості.

Питання, що висвітлюються:

1. Психологія сприйняття візуальної інформації: Кольористика, композиція, правило третин, типографіка у презентаціях.
2. Програмні засоби: PowerPoint, Canva, Prezi. Порівняльна характеристика.
3. Мультимедіа: Інтеграція аудіо, відео та анімації. Поняття гіпермедіа та інтерактивності.
4. Цифрові презентаційні засоби особистості: Створення професійного портфоліо психолога, візитівки, ведення професійних блогів.
5. Мистецтво публічного виступу з супроводом: Синхронізація мови та слайдів.

Практичне заняття на тему: Комп'ютерні презентації. Мультимедійні та гіпермедійні документи. Цифрові презентаційні засоби особистості.

Питання до обговорення:

- Розробка презентації для психопросвітницького заходу (тренінгу, лекції).

- Налаштування анімації та переходів: коли це доречно, а коли – «візуальний шум».
- Створення інтерактивної презентації з гіперпосиланнями (навігація по розділах).
- Конвертація презентації у відео-формат для розміщення в соціальних мережах.

Самостійна робота за темою: Комп'ютерні презентації. Мультимедійні та гіпермедійні документи. Цифрові презентаційні засоби особистості.

Завдання: Створити мультимедійну презентацію власного проекту або методу роботи.

Питання для вивчення:

1. Інфографіка як інструмент психолога: сервіси для створення (Canva, Piktochart).
2. Сторітелінг у презентаціях: як розповідати історії за допомогою слайдів.

Література: 1, 4; Додаткова: 1. Інформ. ресурси: 2, 3.

Модуль 2. Професійно-орієнтовані інформаційні технології і програмні засоби у психологічних дослідженнях, у психодіагностиці та у професійній і особистісній презентації.

Тема 5. Цифровізація діяльності психолога, психологічних досліджень та психодіагностики

Лекція на тему: Цифровізація діяльності психолога, психологічних досліджень та психодіагностики

Питання, що висвітлюються:

1. Комп'ютерна психодіагностика: Переваги та недоліки. Огляд спеціалізованого ПЗ (тест-оболонки).
2. Дистанційне консультування (Telepsychology): Платформи для відеозв'язку (Zoom, Google Meet), вимоги до технічного забезпечення та конфіденційності.
3. Статистичні пакети (SPSS, R, Jamovi): Огляд програмного забезпечення для професійного наукового аналізу даних (вступ).
4. Цифрові інструменти в терапії: Використання мобільних додатків для моніторингу настрою, VR-технології в роботі з фобіями.
5. Етичні виклики цифровізації: "Цифровий слід" клієнта та психолога.

Практичне заняття на тему: Цифровізація діяльності психолога, психологічних досліджень та психодіагностики

Питання до обговорення:

- Ознайомлення з інтерфейсом програм для комп'ютерного тестування.
- Аналіз мобільних додатків для ментального здоров'я: критерії якості та безпеки.
- Організація онлайн-кабінету психолога: технічний чек-лист.

- Огляд онлайн-платформ для пошуку психологів (агрегатори послуг).

Самостійна робота за темою: Цифровізація діяльності психолога, психологічних досліджень та психодіагностики

Завдання: Провести порівняльний аналіз трьох мобільних додатків для психологічної самодопомоги.

Питання для вивчення:

1. Штучний інтелект (AI) у психології: чат-боти терапевти (Woebot та ін.) – перспективи та ризики.
2. Кіберпсихологія як новітній напрям науки.

Література: 5, 6; Додаткова: 1, 3. Інформ. ресурси: 2, 5.

6. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальні завдання з дисципліни: завдання Практикуму, конспект, глосарій, реферати, доповіді, есе та інші види індивідуальних завдань, запропонованих викладачем, сприяють більш поглибленому вивченню студентом теоретичного матеріалу, формуванню вмінь використання здобутих знань та умінь для розв'язання відповідних практичних завдань.

Індивідуальні завдання (ІЗ) з дисципліни виконуються студентами самостійно із наданням (у разі потреби і можливості) необхідних консультацій з окремих питань з боку викладача на основі вільного вибору теми завдання. ІЗ охоплює усі основні теми дисципліни.

При виконанні та оформленні ІЗ студент має використати комп'ютерну техніку, літературні джерела, інформацію з Інтернету, статистичний, довідковий та інші необхідні матеріали.

№ з/п	Зміст завдання	Форма звітності
1.	Аналіз першоджерел щодо діяльності і професійних здобутків визначних психологів (5 осіб).	Письмовий звіт
2.	Написання есе, доповідей, рефератів та виступи студентів у дискусіях, на диспутах, семінарах, круглих столах, конференціях.	Письмовий звіт

7. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО СКЛАДАННЯ ТЕРМІНОЛОГІЧНОГО СЛОВНИКА, НАПИСАННЯ ЕСЕ, РЕФЕРАТІВ, ДОПОВІДЕЙ

Рекомендації щодо складання термінологічного словника.

Складання термінологічного словника є видом самостійної роботи студента, що включає збір та систематизацію визначень термінів психологічної науки, які описують психологію як науку, вид діяльності, професію

У словнику зазначаються визначення термінології психології з обов'язковим посиланням на відповідні науково-теоретичні (можливо,

нормативно-правові) джерела. Мають бути розкритий зміст понять, що позначаються відповідними термінами.

Рекомендується звернути увагу на проблему узгодженості термінології, що міститься в різних джерелах.

Обов'язковими є посилання на джерела, що містять вказані у термінологічному словникові визначення.

Рекомендується зробити узагальнюючий результат аналізу термінології, насамперед стосовно того, як змінювались підходи до визначення тих чи інших психологічних понять.

Рекомендації щодо написання есе, рефератів, доповідей.

Есе, реферат, доповідь передбачає наявність логічної структури (вступ, основна частина, висновок).

Текст повинен бути аргументованим, лаконічним, оригінальним та висвітлювати суб'єктивну позицію автора.

Важливими є також: чіткий зв'язок абзаців, використання мови, що створює ілюзію живої комунікації, та уникнення плагіату, сленгу та ненормативної лексики.

Основні вимоги до тексту:

- Структура: має містити вступ (постановка тези/проблеми), основну частину (аргументація та аналіз) та висновок (узагальнення та підсумки).
- Аргументованість: викладена позиція має бути підкріплена переконливими доводами, прикладами з життя, історичними подіями, цитатами чи аналізом.
- Суб'єктивність: виражає унікальну думку автора, його особистий світогляд та ставлення до теми, що відрізняє його від інформаційних текстів.
- Лаконічність: важливо висловлювати думки стисло, ясно та уникати зайвої інформації, зосереджуючись на головній ідеї.
- Оригінальність: не допускається плагіат або використання чужих робіт; есе має засвідчувати самостійне мислення автора.
- Логічність: думки мають розкриватися послідовно, без різких стрибків, з чіткою внутрішньою логікою.

Вимоги до оформлення:

- Шрифт: Times New Roman, розмір 14.
- Міжрядковий інтервал: 1,5.
- Вирівнювання тексту: по ширині.
- Поля: ліворуч – 2 см, праворуч – 1,5 см, зверху та знизу – 2 см.
- Абзацний відступ: 1,25 см.
- Мова: українська

Рекомендації щодо написання тез.

Тези (від thesis - положення, твердження) - це коротко, точно, послідовно сформульовані ідеї, думки, положення наукової доповіді, повідомлення, статті

або іншої наукової праці.

Тези доповіді - це опубліковані на початку наукової конференції (з'їзду, симпозіуму) матеріали попереднього характеру, що містять виклад основних аспектів наукової доповіді.

Обсяг тез може бути в межах 2-3 сторінки машинописного тексту через 1,5 інтервали.

Алгоритм тези можна подати так: теза - обґрунтування - доказ - аргумент – результат - перспектива.

Тези доповіді, будь-якої наукової публікації оформляють згідно до вимог:
- у правому верхньому куті розміщують прізвище автора та його ініціали та доповнюють відомостями про нього;

- назва тез доповіді коротко відображає головну ідею, думку, положення (2 - 5 слів);

- послідовність викладу змісту може бути наступна: актуальність, проблеми; стан розробки проблеми в науці і практиці; основна ідея, положення, висновки дослідження; основні результати та їх практичне значення. В тезах зазвичай не використовують цитати, цифровий матеріал.

Формулювання кожної тези починається з нового рядка, кожна теза має самостійну думку, висловлену в одному або кількох реченнях.

8. КРИТЕРІЇ ТА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Формою підсумкового контролю за навчальною дисципліною є залік.

Контрольні заходи включають поточний контроль.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських та практичних занять і за результатами виконання завдань самостійної роботи. Передбачені такі види контрольних заходів: усна співбесіда під час семінарських та практичних занять, усний захист повідомлень за темою семінарського заняття, виконання тестових завдань, перевірка письмового звіту за результатами виконання письмових завдань.

Здобувачу, який **не набрав прохідного мінімуму (60 балів)** з навчальної дисципліни - отримує незадовільну оцінку і вважається таким, що має академічну заборгованість.

Критерії оцінювання захисту доповідей, есе, рефератів на семінарському занятті:

3 балів – здобувач у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання.

2 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом, але не демонструє глибини знань, може не вистачати аргументації в поясненнях. Допускаються несуттєві

неточності.

1 бали – не в повному обсязі володіє матеріалом. Має суттєві помилки у відповіді.

Для здобувачів заочної форми навчання при розрахунку використовується коефіцієнт 3,3.

Критерії оцінювання доповнення / участі в дискусіях:

2 бали – доповнення змістовне, ґрунтовне, конструктивно доповнює обговорення теми;

1 бал – доповнення містить інформацію, що суттєво не розширює дискусію.

Для здобувачів заочної форми навчання при розрахунку використовується коефіцієнт 3.

Критерії оцінювання презентації, доповідей, есе, рефератів

Презентація, доповідь, есе, реферат – це наочне представлення результатів самостійної роботи здобувача з опрацювання обраної теми, питання, завдання тощо. Мета презентації – набуття здобувачем навичок з аналізу інформації та наочного представлення результатів дослідження. Критерії оцінювання наведені у таблиці 1.

Таблиця 1

Критерії оцінювання презентації, доповіді, есе, реферату

Кількість балів	Мета	Висновки	Ключові положення	Структура
3 бали	Всі частини пов'язані з метою і предметом дослідження та містять важливі твердження за темою дослідження	Результати дослідження узагальнюються метою формулювання важливих і значущих висновків за темою дослідження	Матеріал має в основі ключові положення, які повністю розкривають тему дослідження	Дослідження надає інформацію в логічній послідовності і завершується викладенням важливих моментів дослідження
2 бали	Матеріал містить важливі твердження за темою дослідження, але містить не відповідну темі інформацію	Деякі висновки є недостатньо обґрунтованими	Дослідження має в основі декілька ключових положень, однак вони перевантажені інформацією	Дослідження має певну непослідовність викладу теми дослідження

1 бал	Матеріал має опосередкова не відношення до теми дослідження	Висновки є нелогічними або недостатньо обґрунтованими	У ключових положеннях відчувається нестача інформації, що необхідна для поточнення висновків	Дослідження має непослідовність у викладі теми
-------	---	---	--	--

Для здобувачів заочної форми завчання при розрахунку використовується коефіцієнт 3,3.

Критерії оцінювання практичних завдань:

4 бали - здобувач у повному обсязі володіє матеріалом, вільно та аргументовано його презентує, глибоко та всебічно розкриває зміст поставленого завдання, правильно інтерпретує отримані результати, використовує обов'язкову, додаткову літературу та інформаційні ресурси, демонструє самостійність, достовірність, незаангажованість проведеного дослідження;

3 бали - здобувач у достатньому обсязі володіє матеріалом, вільно його презентує, але може не вистачати аргументації в поясненнях, в основному розкриває зміст поставленого завдання, використовує обов'язкову літературу, демонструє самостійність та достовірність проведеного дослідження. Допускаються несуттєві неточності;

2 бали - в цілому володіє матеріалом, але не демонструє глибини знань, самостійності у вирішенні поставлених завдань, не спирається на необхідну літературу, наявні суттєві неточності;

0-1 балів - не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно та поверхово його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань. Має суттєві помилки у відповідях чи в роботі. Демонструє не самостійність у виконанні завдань самостійної роботи.

Для здобувачів заочної форми завчання при розрахунку використовується коефіцієнт 5.

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності здобувача вищої освіти при оцінюванні результатів **підсумкового (семестрового) контролю**, є такі:

- виконання всіх видів навчальної роботи, що передбачені програмою навчальної дисципліни;
- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих нормативних джерелах, вміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку;
- характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);

- вміння *застосовувати* теоретичні положення під час розв'язання практичних задач;
- вміння аналізувати *достовірність* одержаних результатів

Шкала оцінювання результатів підсумкового контролю, що використовується в Університеті

Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за стобальною шкалою	Оцінка за національною шкалою		Значення оцінки
		для екзамену	для заліку	
A	90 - 100 балів	«відмінно»/ «excellent»	«зараховано»/«passed»	Відмінно - відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	80 - 89 балів	«добре»/ «good»		Дуже добре - достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75 - 79 балів			Добре - в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69 - 74 балів	«задовільно»/ «satisfactorily»		Задовільно - посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60 - 68 балів			Достатньо - мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	30-59 балів	«незадовільно»/ «unsatisfactory» (з можливістю повторного складання)	«не зараховано»/ «failed»	Незадовільно - потрібно додатково працювати для отримання позитивної оцінки
F	1-29 балів	«незадовільно»/		Незадовільно - необхідна серйозна подальша робота з

		«unsatisfactory» (з обов'язковим повторним курсом)		повторним вивченням курсу
--	--	--	--	---------------------------

7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ:

Основна література

1. Дорошенко Ю.О., Тихонова Т.В., Луньова Г.С. Технологічне навчання інформатики: Навчально-методичний посібник. Харків: Вид-во "Ранок", 2021. 304с.
2. Руденко В.Д. Інформатика: підруч. з поглибленим вивченням інформатики / В.Д.Руденко, Н.В.Речич, В.О.Потієнко. – Харків: Вид-во «Ранок», 2021. 256с.
3. Інформатика: підручник/ О.О.Бондаренко, В.В.Ластовецький, О.П.Пилипчук, С.А.Шестопапов. – Харків: Вид-во «Ранок», 2021. 240с.
4. Гуржій А. М. Основи інформаційних технологій : навчальний посібник для здобувачів професійної освіти / А. М. Гуржій, Л. І. Возненко, Н. І. Поворознюк, В. В. Самсонов. К.: Літера ЛТД, 2023. 288 с.
5. Кириченко В. В. Основи інформатики та використання ЕОМ у психології: курс лекцій / В.В. Кириченко – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2016. 59 с.
6. Булах І.Є., Хаїмзон І. І. Інформаційні технології у психології та медицині: підручник. К.: ВСВ «Медицина», 2017. 216 с.

Додаткова література

1. Вінтюк Ю.В. Впровадження інформаційно-комп'ютерних технологій у процес підготовки майбутніх фахових психологів. Молодий вчений, 2017. № 12 (52). С. 358-362.
2. 3. Гайдаржи В.І., Ізварін І.В. Бази даних в інформаційних системах. Видавництво Університет «Україна», 2018. 418 с.
3. Лапач С.Н., Чубенко А.В., Бабич П.П. Статистика у науці і бізнесі. К.: Моріон, 2022, 640с.
4. Глушак О.М., Мазур Н.П., Огнівчук Л.М. Інформаційні технології навчання: лабораторний практикум: навчальний посібник для студ. неінформат. спец. вищ. навч. закл. Київ : Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка, 2012. 244 с.
5. Інформаційно-телекомунікаційні технології в сучасній освіті: досвід, проблеми, перспективи : зб. наук.пр. / редкол.: М. М. Козяр, І. А. Зязюн, Н. Г. Ничкало; АПН України, Ін-т педагогіки і психології проф. освіти. – Л.,2006. – 634 с.

6. Shkatula, O., Zbanatska, O., Doroshenko, Y., Varenko, V., Grinberg, L. Google Digital Tools for Higher Education: Exploitation, Results, Prospects. Journal of Higher Education Theory and Practice. – Vol. 23(5), 2023 (ISSN# 2158-3595). [HTTPS://doi.org/10.33423/jhetp.v23i5.5924/](https://doi.org/10.33423/jhetp.v23i5.5924/) URL: <https://articlegateway.com/index.php/JHETP/article/view/5924>. P. 46–53.
7. SHUTENKO, V., MEDVEDIEV, M., DOROSHENKO, Y., DROMENKO, V., & OMETSYNSKA, N. (2025). Stream processing algorithms for unstructured data analysis. Journal of Theoretical and Applied Information Technology, 103(18), 7291–7306.

Інформаційні ресурси:

1. Електронна бібліотека Національної бібліотеки України ім.В.І.Вернадського. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Інститут психології імені Г.С. Костюка. Національної Академії педагогічних наук України. Режим доступу: <http://psychology-naes-ua.institute/>
3. Студентська бібліотека «Читалка» Режим доступу. <http://chitalka.net.ua/>
4. Інститут змісту освіти МОНУ/ imzo.gov.ua. // Підручники.
5. 36 наукових праць Львівського університету ім. І. Франка № 8 (96) Психологічні науки, с. 25 – 30. Електроний ресурс. Код доступу: <https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/1841>

Перелік питань для перевірки знань

1. Персональний комп'ютер. Апаратні складові ПК.
2. Програмне забезпечення ПК та його види.
3. Операційна система та її функції.
4. Файлова система (файл, види файлів, папка, види папок, повне ім'я файлу).
5. Інформація та її властивості.
6. Медична інформація та її види.
7. Психологічна інформація та її види.
8. Предмет і об'єкт вивчення психологічної та медичної інформатики.
9. Інформаційні процеси та потоки в психології та медицині.
10. Психологічні та медичні інформаційні системи.
11. Автоматизовані системи ведення історії хвороби.
12. Основні напрямки розвитку інформаційних технологій в психології та медицині.
13. Використання психологічних та медичних інформаційних ресурсів.
14. Системи підготовки текстів, їх функції та можливості.
15. Обробка медико-психологічних даних за допомогою електронних таблиць.
16. Елементи теорії ймовірностей.
17. Випадкова подія. Ймовірність випадкової події та її емпіричні аналоги.
18. Закони розподілу випадкових величин та їх характеристика. Формула Байєса.
19. Статистичні методи обробки результатів медико-біологічних та психологічних досліджень.
20. Емпіричні закони розподілу.
21. Перевірка статистичних гіпотез.
22. Системи управління базами даних.
23. Бази даних в психології та медицині.
24. Способи створення структури таблиці.
25. Типи даних таблиці. Властивості даних.
26. Об'єкт "запит", його призначення.
27. Логічні операції: заперечення; кон'юнкції; диз'юнкції.
28. Властивості логічних операцій.
29. Висловлення та їх характеристики.
30. Логічні операції над висловленнями.
31. Логічний підхід до діагностики захворювань.
32. Одиниці вимірювання інформації.
33. Поняття про алгоритми та їх властивості.
34. Способи описування алгоритмів.
35. Типи алгоритмів.
36. Формалізація психологічних та медичних задач.
37. Модель, її види (структурна, функціональна);
38. Моделювання як основний метод дослідження об'єктів в біології, психології та медицині.

39. Етапи математичного моделювання.
40. Приклади побудови моделей в психології та медицині.
41. Прогнозування в психології та медицині. Види прогнозу.
42. Комп'ютерна діагностика захворювань.
43. Програмне забезпечення підтримки прийняття рішень.
44. Нейронні мережі, основні поняття.
45. Алгоритм побудови нейронних мереж.
46. Розпізнавання образів.
47. Класифікація даних.
48. Експертні системи, їх види.
49. Система даних і система знань.
50. Архітектура систем знань.
51. Формальні моделі зображення знань.
52. Модель типу продукційних правил. Модель типу фрейм.
53. Модель типу мережа.
54. Механізми логічного виводу в експертній системі «Комп'ютерні інформаційні мережі», види.
55. Корпоративні і глобальні мережі.
56. Основні топології мереж.
57. Сервер і робоча станція.
58. побудови глобальної комп'ютерної мережі INTERNET.
59. Програми - браузер, приклади.
60. World Wide Web. Web-документ. Формат HTML.
61. Поняття про адресу URL
62. Види режимів підключення до INTERNET.
63. Поняття та призначення пошукових серверів.
64. Тематичні пошукові сервери.
65. Принципи формування запиту на пошук. Види пошуку.
66. Персональні комп'ютери в психологічній та медичній практиці.
67. Цикл автоматизованої інформаційної системи.
68. Застосування інформаційних технологій у реєстратурі.
69. Застосування інформаційних технологій у кабінетах психологів та медиків.
70. Променева терапія з мікропроцесорним управлінням.
71. Пристрої діагностики та локалізації ниркових і жовчних каменів (літотрипсія).
72. Комп'ютерна томографія.
73. Системи відеотрансляцій та відеозаписи з операцій.
74. Комп'ютерна інтеграція з медичним обладнанням.
75. Психологічні та медичні інформаційні технології - можливості і перспективи.
76. Психологічні та медичні інформаційні системи.
77. Інформаційне забезпечення МІС.
78. Медичні та психологічні апаратно-комп'ютерні системи.
79. Класифікація за функціональними можливостями.

80. Програмне забезпечення МАКС. Класифікація за призначенням. 81. Види представлення медичної інформації в електронному медичному документі.
82. Методи формалізації медичних записів, медичні зображення та графічний матеріал, поняття про методи їх обробки.
83. Реінженірінг - метод оптимізації процесу управління закладом, установою, системою за допомогою інформаційних технологій.
84. Етапи реінженірінгу, мета та задачі його реалізації.
85. Приклади запровадження реінженірінгу в системі охорони здоров'я.
86. Поняття про єдиний медичний інформаційний простір. 87. Інформаційне та технічне забезпечення існування єдиного медичного інформаційного простору.
88. Сучасні інформаційні технології для накопичення, передачі та обробки медичної та психологічної інформації.
89. Медичні інформаційні стандарти - регламентуючі документи формування, передачі та обробки медичної інформації
90. Поняття про сертифікацію медичних інформаційних систем.
91. Особливість електронного медичного документу, реалізація прав пацієнта про конфіденційність персоніфікованої інформації.